

Schoolveiligheidsbeleid

OnderwijsOpvangVoorziening Midden-Holland & Rijnstreek

d.d. november 2023

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. Beschrijving van de school	4
2.1 Inspectie kader en OPDC	4
2.2 Plek binnen Passend Onderwijs	4
2.3 Betrokken organisaties.....	4
Onderwijs	4
Zorg.....	4
2.4 OnderwijsOpvangVoorziening: een verdere kennismaking	4
2.5 Mix van elementen.....	5
2.6 Aansturing en afstemming	5
2.7 Huidig beeld van veiligheid op de OOV	6
3. Beleidsmatig kader	7
3.1 Monitoring en evaluatie van de schoolveiligheid	7
4. Missie, visie t.a.v. schoolveiligheid.....	9
4.1. Algemene missie en kernwaarden	9
4.2. Visie op veiligheid OOV	9
5. Schoolveiligheidsbeleid: SAFE	11
5.1 S: Schoolcultuur.....	11
5.1.1 Medewerkers	11
5.1.2 Leerlingen, TOPs!, coaching	11
5.1.4 Schoolreglement/schoolregels.....	12
5.1.6. Privacy	12
5.2 A: Aantrekkelijk onderwijs.....	13
5.3 F: Fysieke veiligheid.....	14
5.3 E: Externe samenwerking	14
5.3.1 Samenwerking: ouders/verzorgers: opvoeders	14
5.3.2 Scholen	14
5.3.3 Samenwerkingsverband, OnderwijsLoket en Onderwijsspecialisten	15
8.4 Samenwerkingsverband Enver-Cardea-Go! voor jeugd	15
8.5 Leerplicht.....	15
8.6 Politie en JeugdPreventieTeam	15
8.7 Veilig Thuis – Raad voor kindbescherming	16
8.8 Jeugbescherming, GGZ, VeiligheidsKamer, Experttafel, Gemeenten, etc.	16

1. Inleiding

De zorg voor veiligheid in het onderwijs is voor onderwijsinstellingen een belangrijke opdracht en raakt de fundamenten van onderwijs. Leerlingen die zich veilig voelen op school, die structuur en begrenzing, aandacht en zorg kennen, worden optimaal in staat gesteld goede resultaten te behalen. Elke school in Nederland heeft de wettelijke opdracht om zorg te dragen voor schoolveiligheid. Die is niet alleen van groot belang voor de ontwikkeling van jongeren, maar ook voor het welbevinden van leerlingen, teamleden, ouders en andere betrokkenen bij het onderwijs.

Dit document heeft betrekking op alle thema's die in een schoolse situatie spelen rondom veiligheid. Het thema veiligheid speelt in schoolse setting op allerlei niveaus. Denk hierbij aan omgaan met agressie op het schoolplein, pesten in de klas, gedoe op social media, gevoel van veiligheid voor medewerkers, plakken van pleisters, bellen 112, brandweeroefeningen en afstemming met politie, omgaan met vragen over seksualiteit/kindermishandeling/verwaarlozing maar ook aanwezigheid van mondkapjes en het kunnen op slot doen van deuren.

Normaliter wordt het beleid rondom veiligheid in overleg met de (G)MR opgesteld en vastgesteld. In dit document wordt een toelichting gegeven op de bijzondere situatie van de OOV waardoor dit proces anders verloopt. Veiligheid vergt continu aandacht en wordt dan ook op verschillende manieren meegenomen in de PDCA cyclus van de OOV.

2. Beschrijving van de school

2.1 Inspectie kader en OPDC

De OnderwijsOpvangVoorziening Midden-Holland & Rijnstreek is officieel geen school maar een Orthopedagogisch Didactisch Centrum (OPDC). Dit heeft tot gevolg dat de OOV wat betreft de Inspectie van het Onderwijs valt onder het onderzoekskader voor het voortgezet onderwijs maar daarbinnen weer een aparte status heeft als OPDC. De OOV wordt als OPDC meegenomen in de inspectie-cyclus van het samenwerkingsverband waar de OOV onder valt. De laatste inspectie heeft plaatsgevonden in september 2021.

2.2 Plek binnen Passend Onderwijs

De OOV is een bovenschools onderwijs-zorg-arrangement van het Samenwerkingsverband Midden-Holland & Rijnstreek. Dit onderwijs-zorg-arrangement valt onder de dieptezorg van Passend Onderwijs. De scholen die verenigd zijn binnen het samenwerkingsverband hebben hier met elkaar voor gekozen. De OOV valt dan ook onder het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband (zie www.swv-vo-mhr.nl/organisatie-swv/beleid-resultaten/).

2.3 Betrokken organisaties

Onderwijs

De OOV is dus een bijzondere onderwijsplek van het samenwerkingsverband in de regio. Vanuit de rol als onderwijs-zorg-arrangement werken er verschillende organisaties samen om de OOV vorm en inhoud te geven. Het onderwijsgedeelte is belegd bij iHUB Onderwijs. Dit betekent in de praktijk dat de trajectbegeleiders in dienst zijn van deze organisatie. De overeenkomst waarin deze samenwerking wordt vastgelegd wordt jaarlijks opnieuw tussen het samenwerkingsverband en iHUB Onderwijs vastgesteld. Naast de trajectbegeleiders is ook de schooldirecteur en één van de gedragswetenschappers in dienst van iHUB Onderwijs.

Zorg

Wat betreft het uitvoeren van het zorg-gedeelte, zijn er twee organisaties betrokken bij de OOV. Dit is voor de regio Midden-Holland Enver en voor de regio Rijnstreek Cardea / GO!. Deze twee jeugdhulporganisaties zijn door middel van coaches dagelijks aanwezig op de OOV en in die rol mede-verantwoordelijk voor de kwaliteit en inhoud van de OOV-trajecten. Deze medewerkers hebben hun arbeidscontract bij deze organisaties.

Daarnaast is er overkoepelend een gz-psycholoog werkzaam bij de OOV. Zij is naast deze rol, ook de gedragswetenschapper van twee locaties van de OOV. Zij is werkzaam bij het samenwerkingsverband.

De administratieve medewerkers zijn in dienst van iHUBOnderwijs voor de locatie Alphen ad Rijn en in dienst van Enver voor de locatie Gouda en Schoonhoven.

2.4 OnderwijsOpvangVoorziening: een verdere kennismaking

Vanwege de grootte van het gebied is de OOV verdeeld over drie locaties:

- OOV locatie Gouda: twee klassen, gehuisvest in het pand van Enver (jeugdhulp).
- OOV locatie Alphen ad Rijn: drie klassen, gehuisvest in het pand van SBO Op Maat.
- OOV Schoonhoven: met één klas, gehuisvest in de noodlokalen van het Schoonhovens College locatie Vlisterveg (VMBO basis-kader).

Per klas is er in principe plek voor 10 leerlingen.

Het doel van de OOV

De OOV heeft als doel om leerlingen die vanwege gedragsproblemen uitvallen uit het reguliere middelbare onderwijs tijdelijk opvang te bieden. De leerlingen verblijven afhankelijk van hun soort

traject tussen de 6 weken en 6 maanden op de OOV. Uitgangspunt is dat zij het onderwijsprogramma van hun eigen school blijven volgen (en dus in principe ook geen onderwijsachterstand oplopen) en dat zij tegelijkertijd ondersteund worden in verbetering van hun gedrag. Elke leerling bij de OOV werkt dus zowel aan zijn schoolwerk als aan gedragsontwikkeling.

2.5 Mix van elementen

Doordat de OOV een *opvang*-voorziening is, stromen de leerlingen gedurende het gehele jaar in maar ook uit. Dit heeft tot gevolg dat er een wisselende klasse samenstelling is gedurende het schooljaar. Daarnaast is er sprake van verschillende gedragsproblematieken die aangemeld worden bij de OOV: leerlingen kunnen te kampen hebben met angst-problematiek waardoor ze niet naar school durven maar ook worden er leerlingen opgevangen die niet meer naar school terug mogen omdat zij daar verwijderd zijn vanwege bijv. een geweldsincident. De leerlingen op de OOV hebben dus zeer uiteenlopende gedragsproblematieken.

Uitgangspunt is echter dat de trajectbegeleiders en coaches dusdanig handelingsbekwaam zijn dat elke leerling ongeacht de gedragsproblematiek, zich veilig kan voelen in elke klas.

Naast de mix van gedragsproblemen en in-/uitstroom zijn de leerlingen ook nog verschillend van leeftijd (tussen de 12 en 18 jaar) en opleidingsniveau (van VMBO basis tot en met tweetalig Gymnasium). Ook dit vergt van trajectbegeleiders en coaches sterke pedagogische en didactische kwaliteiten, niet alleen om de veiligheid van de leerlingen te kunnen waarborgen maar ook om leerlingen voldoende onderwijsontwikkeling te kunnen bieden en gedragsontwikkeling mogelijk te maken.

2.6 Aansturing en afstemming

Ook qua aansturing is de OOV een bijzondere mix: medewerkers hebben verschillende functies (trajectbegeleider, coach, gedragswetenschapper, administratief medewerker, schooldirecteur) vanuit verschillende moederorganisaties met elk hun eigen cultuur en vereisten voor medewerkers (protocollen, opleidingsvoorwaarden, informatieverplichting etc.).

Afgesproken is dat de dagelijkse aansturing van de OOV is ondergebracht bij de schooldirecteur. Zij is verantwoordelijk voor het dagelijks reilen en zeilen van de OOV.

Voor wat betreft het personeelsbeleid (functioneringsgesprekken etc.) zijn de moederorganisaties verantwoordelijk. In de dagelijkse praktijk betekent dit dat zowel op uitvoeringsniveau (bijv. inhoudelijke afstemming met de gedragswetenschapper van de moederorganisatie) als op aansturingsniveau (verschillende teamleiders) er regelmatig overleg plaatsvindt om hierin met elkaar gelijk op te trekken.

Structureel en formeel wordt de basis voor het samenwerken met elkaar binnen de OOV gevormd door:

- Per locatie: gezamenlijke werkoverleggen en leerlingbesprekingen en waar nodig extra inhoudelijke overleggen (intervisie of methodische werkbegeleiding). Voor de locaties Gouda en Alphen ad Rijn zijn deze overleggen wekelijks. Voor de locatie Schoonhoven zijn deze overleggen tweewekelijks
- Overkoepelend inhoudelijk: gezamenlijke studiedagen
- Overkoepelend aansturend: 3OOV overleg waarin van elke locatie een medewerker zit, samen met de schooldirecteur
- Overkoepelend aansturend: per kwartaal gezamenlijk overleg tussen verantwoordelijke samenwerkingsverband, verantwoordelijke iHUB Onderwijs en schooldirecteur OOV. In de tussenliggende maanden vindt er overleg plaats tussen verantwoordelijke samenwerkingsverband en schooldirecteur OOV. Verder vindt er per kwartaal apart overleg plaats met iHUB Onderwijs met de regio-directeur en medewerkers van financiën, HR en kwaliteit.

Praktisch proberen we dat de jongere en zijn ouders hier zo weinig mogelijk last van hebben in de dagelijkse praktijk op de OOV. Pas op momenten dat er formaliteiten gaan spelen zoals bijv. bij het melden van een klacht, kan de vraag naar boven komen: bij wie moet ik zijn? Afhankelijk van waar de klacht over gaat, vindt het indienen en de afhandeling namelijk plaats bij de betrokken jeugdhulporganisatie, iHUB Onderwijs of bij het samenwerkingsverband.

2.7 Huidig beeld van veiligheid op de OOV

Wat veiligheid betreft is er continu een vinger aan de pols. In de boven genoemde overlegmomenten komt veiligheid aan bod, samen zijn we verantwoordelijk: de veiligheid van de jongeren zit in de veiligheid van ons als team.

De veiligheid van de individuele leerling, maar ook de veiligheid van de klas, wordt besproken tijdens de leerlingenbespreking. Daarnaast vindt er indien nodig (telefonisch) afstemming plaats met gedragswetenschapper en/of schooldirecteur over acute zaken rondom de veiligheid van de jongere of de klas.

Er is op de OOV sprake van continu inspelen op de situaties die dan spelen. Hierin ligt onze kracht. Door het veiligheidsbeleid in te bedden in diverse overleggen (werkoverleg, leerlingbespreking, 3OOV overleg) en terug te laten komen in de PDCA cyclus, is er een continue, systematische monitoring van de veiligheid op zowel praktisch- als beleidsniveau.

3. Beleidsmatig kader

Het veiligheidsbeleid is planmatig opgepakt en ingebed in een cyclus van 'plan-do-check-act', de zogenaamde PDCA-cyclus. Bij de uitwerking wordt aangesloten op het bestaande methodieken en aanpak die binnen de organisatie al worden gebruikt. Hierbij geldt de continue verbinding met het algemene beleid van iHUB Onderwijs en het samenwerkingsverband als overkoepelende organisaties waar de OOV onderdeel van is. Inspecties gebeuren bijvoorbeeld vanuit het samenwerkingsverband, werkklimaatonderzoek vanuit iHUB Onderwijs.

3.1 Monitoring en evaluatie van de schoolveiligheid

De OOV heeft een aantal doelen m.b.t. veiligheid waaraan dagelijks wordt gewerkt:

- Een plezierige, (sociaal)veilige en gezonde leer-, werk en verblijfsomgeving bieden aan leerlingen, medewerkers en bezoekers.
- Een professionele onderwijsinstelling zijn met een duidelijk beleid t.a.v. schoolveiligheid, waar planmatig en handelingsgericht wordt gewerkt volgens de cyclus van 'plan-do-act-check' (PDCA-cyclus), ondersteund door een gestructureerde en transparante documentatie.
- Betrokken en competente schoolteams vormen die zich verantwoordelijk opstellen op het gebied van schoolveiligheid en het vastgestelde beleid adequaat uitdragen en toepassen.

Vanuit deze algemene doelen worden jaarlijks doelen opgesteld waaraan wordt gewerkt. Deze worden geëvalueerd tijdens teamvergaderingen/werkoverleggen en er vindt jaarlijks een evaluatie plaats aan het einde van het jaar waarna vervolgens de cyclus opnieuw wordt doorlopen. Deze doelen (per locatie bepaald) zijn opgenomen in het jaarplan.

Wat betreft monitoring en evaluatie wordt, naast de teamvergaderingen/werkoverleggen waarin veiligheid, omgaan met regels en afspraken, behoefte aan kennisvergroting over bijv. suïcide, gebruik gemaakt van het jaarlijkse werkklimaatonderzoek bij de medewerkers, exitvragenlijsten bij leerling+ouders+school van herkomst en vindt er na elk incident een evaluatie hiervan plaats in het 3OOV overleg. Hier worden ook de datalekken besproken.

Deze datalekken komen elk kwartaal terug in het overleg met het samenwerkingsverband en de schooldirecteur. Jaarlijkse terugkoppeling over de incidenten vindt plaats in het jaarrapport. Daarnaast vindt er nog monitoring plaats van de trajecten en daarmee de veiligheid van de leerlingen, via het OnderwijsLoket.

Borgen van de veiligheid op school is dus een continu proces waaraan dagelijks aandacht wordt besteed. Het komt tot uiting in het pedagogische handelen van elke medewerker en heeft daarom dagelijks aandacht nodig: tijdens de koffie 's ochtends, tijdens een leerlingbespreking en in bespreking met het OnderwijsLoket.

Binnen de OOV is een kwaliteitssysteem dat bestaat uit de volgende stappen:

1. Jaarlijkse evaluatie met betrokken zorg-partners
2. Jaarlijks evaluatie waarin de resultaten van de exitvragenlijsten van leerling, ouders en school van herkomst zijn opgenomen. In deze exitvragenlijst zijn vragen opgenomen mbt (sociale) veiligheid zoals de leerlingen deze op de OOV ervaren.
3. Op basis van deze evaluaties vindt er in het begin van elk schooljaar een gesprek plaats met het OnderwijsLoket waarin de speerpunten voor dat schooljaar worden benoemd.
4. Jaarplan
5. Jaarlijks onderzoek bij medewerkers naar het werkklimaat.
6. Bespreking van incidenten en datalekken op verschillende niveaus van de organisatie: 3OOV overleg, kwartaaloverleggen met iHUB en tweemaandelijks overleggen met het samenwerkingsverband.

Het 3OOV team komt elke maand bij elkaar om de hoofdlijnen met elkaar af te stemmen, ontwikkelingen op de locaties te bespreken en incidenten en datalekken te evalueren. Dit team bestaat uit de gz-psycholoog, trajectbegeleider van Schoonhoven, trajectbegeleider van Gouda en de schooldirecteur. Bij deze verdeling zijn alle drie de locaties vertegenwoordigd. Dit 3OOV team is tevens het Team Opvang Nazorg (TON). De schooldirecteur heeft hierbij tevens de functie van pestcoördinator en veiligheidscoördinator.

4. Missie, visie t.a.v. schoolveiligheid

4.1. Algemene missie en kernwaarden

De OOV heeft als opdracht om (dreigende) vroegtijdige schoolverlaters en thuiszitters weer in het onderwijsproces te krijgen door hen tijdelijk op te vangen in een schoolse setting.

De visie van de OOV is dat elke jongere de mogelijkheid heeft zich te ontwikkelen en dat iedere jongere een kans verdient om te groeien.

Hiervoor is nodig dat de jongere probleemeigenaar wordt. Zo krijgen ze inzicht in hun gedrag en kan er een gedragsverandering plaatsvinden. We zien het als onze missie om jongeren te helpen om de regie over hun leven proactief te nemen. Om dit te kunnen doen is onze visie dat het gehele systeem van de leerling betrokken moet zijn bij hun ontwikkeling. Dit betekent dat er systemisch gewerkt moet worden en dat ouders betrokken worden bij het traject van de leerling. Dit gebeurt via evaluatiegesprekken, maar gebeurt ook via huisbezoeken, aanwezigheid van ouders bij herstelgesprekken en ouderavonden. Ook in de klas wordt de leerling bevraagd over zijn opvoedingssituatie en levensgeschiedenis. Op deze manier willen we bewustwording laten ontstaan bij de leerling over wie hij is en welke keuzes hij maakt en kan maken. Om op die manier de regie van de jongere te vergroten.

De OOV werkt vanuit vijf kernwaarden. In het omgaan met leerlingen, ouders, scholen en andere professionals doen we ons best om vanuit deze waarden te handelen, gesprekken aan te gaan en beslissingen te nemen.

Deze kernwaarden zijn:

- Verbinden
- Liefdevol confronteren
- Deskundigheid
- Perspectief
- Autonomie

4.2. Visie op veiligheid OOV

Het bieden van veiligheid is een belangrijke basis voor de trajecten op de OOV. Veiligheid is een onontbeerlijke randvoorwaarde om te groeien in het zijn van regisseur van je eigen leven. De OOV motiveert leerlingen om probleemeigenaar te worden, veiligheid is daarom onlosmakelijk verbonden met de trajecten van de leerlingen. De OOV ziet het als missie om de veiligheid met zowel de jongere als het netwerk bespreekbaar te maken en de veiligheid te beschermen waar nodig.

Op de OOV zijn de medewerkers de bewakers van de veiligheid. Dit betekent dat medewerkers goed opletten of de veiligheid aanwezig is en of er actie moet worden ondernomen om de veiligheid te waarborgen. In de leerlingbespreking wordt (twee-) wekelijks besproken in hoeverre de veiligheid bedreigd wordt en of er actie nodig is. Bij de leerlingbespreking zijn de trajectbegeleiders, coaches en de gedragswetenschapper aanwezig. De leerlingen hebben op de OOV individuele trajecten waar veiligheid altijd een onderdeel is waar aan wordt gewerkt. Dit kan veiligheid zijn richting docenten, medeleerlingen of zichzelf. Wanneer er sprake is van schending van de veiligheid zal er met de leerling, met het netwerk en zo nodig met de klas een gesprek worden gevoerd.

Als veiligheid wordt besproken in de leerlingbespreking wordt zowel de veiligheid van de medewerker als die van de leerling serieus genomen en zo nodig worden stappen gezet om de veiligheid terug te krijgen.

Op de OOV maken we leerlingen probleemeigenaar. Dit betekent dat ze inzien dat hun gedrag consequenties heeft. Dat geldt ook rondom de veiligheid op de OOV. Leerlingen worden medeverantwoordelijk gemaakt voor het hebben van veiligheid in de klas. Er worden dan ook op regelmatige basis gesprekken gevoerd over dit onderwerp. Medewerkers sporen leerlingen aan om

zelf stappen te ondernemen richting de trajectbegeleider wanneer de veiligheid in het geding lijkt te zijn.

Omdat de OOV werkt met wisselende trajecten van leerlingen is veiligheid een kwestie van maatwerk. De medewerkers zijn dagelijks met de vraag: wat heeft de klas+de leerling vandaag nodig om vanuit veiligheid te kunnen leren en ontwikkelen?

5. Schoolveiligheidsbeleid: SAFE

Het schoolveiligheidsbeleid is opgebouwd uit vier onderdelen:

1. Schoolcultuur
2. Aantrekkelijk onderwijs
3. Fysieke veiligheid
4. Externe samenwerking.

Hiermee wordt gehele breedte van het begrip veiligheid gedekt en sluit deze operationalisatie aan bij de indeling zoals de meeste scholen deze gebruiken.

5.1 S: Schoolcultuur

5.1.1 Medewerkers

Veiligheid van de leerlingen begint bij de medewerkers: zij moeten zich veilig voelen! Veilig voelen om confronterende gesprekken aan te gaan, zich gesteund voelen als er conflict is met een leerling. Dit betekent dat er aandacht moet zijn voor hun persoonlijke ontwikkeling. Dit gebeurt naast jaarlijkse functioneringsgesprekken, ook in de werkoverleggen, leerlingbesprekingen en intervisie/methodische werkbegeleiding en in de studiedagen.

Daarnaast is de ondersteuning vanuit de gedragswetenschapper en de schooldirecteur belangrijk. Indicator hiervoor is ook het jaarlijkse werkklimaat onderzoek onder medewerkers.

Indien nodig is er voor de medewerkers van iHUB Onderwijs ook een vertrouwenspersoon beschikbaar en kan er bedrijfsmaatschappelijk werk worden ingeschakeld.

Voor nieuwe medewerkers is er een handboek dat ondersteunend is bij het wegwijs worden binnen de OOV.

Jaarlijks worden er tenminste vier studiebijeenkomsten gehouden. Deze gaan bijv. over systemisch werken, werking van hersenen en persoonlijke ontwikkeling, Trauma Sensitief Onderwijs. Daarnaast vindt er jaarlijks bijscholing plaats om de certificering van TOPs! te handhaven.

Vanuit alle moederorganisaties (Ihub, Enver, Cardea/Go! voor Jeugd, samenwerkingsverband) zijn er beschrijvingen of gedragscodes waarin staat hoe een medewerker dient te handelen rondom zaken als social media, AVG en (on)gewenst gedrag. Voor de medewerkers vanuit de jeugdzorg gelden echter ook nog de aanvullende eisen vanuit het AKJ (Advies- en Klachtenbureau Jeugdzorg). De gz-psycholoog is BIG geregistreerd en valt daarmee onder het tuchtrecht van het BIG-register. Ethisch oor elke medewerker zijn er vanuit zijn moederorganisatie

Zoals eerder omschreven zijn medewerkers de basis voor veiligheid binnen de OOV. Zij zijn de ogen en oren en zijn scherp op het signaleren van veiligheid. Dit betekent ook dat de medewerkers een grote verantwoordelijkheid hebben in het nemen van maatregelen om de veiligheid te waarborgen. Welke maatregelen worden genomen is altijd maatwerk met oog op wat de leerling of medewerker nodig heeft. Samenwerking hierin is noodzakelijk, de basisveiligheid in het team moet daarom sterk zijn. Op de verschillende locaties wordt vorm gegeven aan veiligheid binnen het team. Dit gebeurt door middel van intervisie, MWB's, in teamvergaderingen en in leerlingbesprekingen. Op de OOV heerst een aanspreekcultuur wat maakt dat we in openheid kunnen spreken over de ontwikkelpunten m.b.t. veiligheid.

5.1.2 Leerlingen, TOPs!, coaching

Op de OOV is veel aandacht voor veiligheid, het is onderdeel van het traject van leerlingen in de breedste zin van het woord. Door de inzet van TOPs! lessen leren we de leerlingen hoe ze met positieve gedachten positief gedrag kunnen laten zien. Hiermee raken we alle onderwerpen rondom veiligheid zoals omgaan met autoriteiten, alcohol- en drugsgebruik en seksualiteit. In elke klas hangen TOPs! posters met daarop positief gedrag wat we van de leerlingen verwachten. Dit wordt herhaaldelijk met de leerlingen besproken en vormt een basis voor ons handelen.

Door de TOPS! lessen en onze visie worden leerlingen verantwoordelijk gemaakt voor hun veiligheid en die van anderen. We maken hen bewust van hun autonomie en het eigenaarschap wat daar mee samen hangt. Samen met de klas worden afspraken gemaakt om de veiligheid tijdens de TOPS! lessen maar ook daarbuiten te waarborgen.

De leerlingen ontvangen coaching om hen, gericht op hun eigen problematiek, te motiveren tot en te helpen met een gedragsverandering. Naast de lessen in de klas, en andere (informele) momenten waarop veiligheid ter sprake komt, hebben alle leerlingen elke zes/acht weken evaluatiemomenten: intake, tussenevaluaties en eindevaluatie.

Elke leerling heeft een individueel plan (het OPP van de school van herkomst waarin de OOV verder werkt), waarin de school van herkomst benoemt waar de leerling aan moet werken. De OOV voegt daar vervolgens het verloop van het gehele traject aan toe met daarbij handelingsadviezen die vervolgens door de school van herkomst worden overgenomen. De ontwikkeling van de leerling en daarmee de veiligheid van de leerling, is zodoende bij zowel de school van herkomst als de OOV een doorlopend proces dat via het OPP wordt gemonitord.

Verder worden via de weekmail alle betrokken bij de leerling op de hoogte gehouden. Hierin staat een algemeen stuk hoe het met de klas (evt. locatie is gegaan), hoe het met de jongere is gegaan, wat zijn verzuim is geweest en hoe hij aan zijn doelen heeft gewerkt.

5.1.4 Schoolreglement/schoolregels

De OOV heeft een schoolreglement met daarin de algemeen geldende regels voor alle locaties van de OOV. Dit schoolreglement is terug te vinden op de website van de OOV (www.onderwijsopvangvoorziening.nl). De regels die gelden op de locaties staan op de posters van het TOPS! programma waarbij het gewenste gedrag in de klas zichtbaar is.

Regels worden pas regels als ze gehandhaafd worden. Hiervoor is een gedeeld en gedragen besef door het team nodig waardoor deze voor de leerlingen ook daadwerkelijk voelbaar worden. Dit is geen statisch gegeven maar een dynamisch proces dat samenhangt met groepsdynamica van de klas, individuele ontwikkeling van de medewerker en het ontwikkelingsproces van de leerling. Belangrijk is dat het team regie houdt door met elkaar de regels in het dagelijkse handelen afgestemd uit te dragen.

Klasseregels kennen een zelfde dynamiek: soms is het nodig ze op het bord te zetten en er dagelijks aandacht voor te hebben met de klas en het team, soms loopt het met een klas goed en is de afspraak: stel een vraag en accepteer het antwoord, voldoende. Belangrijk is dat het team en de individuele medewerker in regie zijn.

Voor de klasseregels vormen de uitgangspunten van het TOPS! Programma de basis. Voor de TOPS!-lessen zijn extra afspraken die, indien nodig, opnieuw met de leerlingen worden gemaakt, zodat de veiligheid tijdens die lessen extra nadruk krijgt. De uitgangspunten van het TOPS! Programma staan op de posters die in elk lokaal hangen. De (basis voor) de regels op de locaties staan dus op deze posters waarbij het gewenste gedrag in de klas zichtbaar is.

5.1.6. Privacy

Binnen de OOV wordt veel gewerkt met persoonsgegevens. Dit betekent dat medewerkers hier zorgvuldig mee moeten omgaan. Het toestemmingsformulier dat elke jongere samen met zijn ouders invult bij de start van het traject geeft aan met wie er welke gegevens mogen worden uitgewisseld en aan wie de weekmail mag worden verstuurd.

De leerling op de OOV staat echter niet ingeschreven op de OOV en is dus ook geen leerling van iHUB Onderwijs. De leerling staat en blijft ingeschreven bij zijn school van herkomst. Dit betekent een dossieroverdracht van school van herkomst naar het OnderwijsLoket, vervolgens naar de OOV en weer terug naar school van herkomst of door naar een andere school.

Het dossier van de jongeren op de OOV is opgebouwd uit:

1. Aanmeldingsdossier: aangeleverd door school van herkomst: hierover zijn afspraken tussen het samenwerkingsverband en de school van herkomst wat hierin wel/niet mag worden aangeleverd
2. Toetsen en toetsresultaten
3. Verslaglegging van de gesprekken op de OOV in OPP van school van herkomst: worden naar betrokken gestuurd volgens afspraak op het toestemmingsformulier
4. Psycho-diagnostische onderzoeken afgenomen op OOV: vallen onder regels van de gedragswetenschappers (en hun BIG-registratie)

Dit dossier van de leerling wordt opgeslagen op een schijf bij het samenwerkingsverband die alleen toegankelijk is voor de medewerkers van de OOV. Per medewerker is alleen dat gedeelte van deze schijf toegankelijk waar hij werkzaam is of verantwoordelijk voor is. Wie dit zijn bepaalt de schooldirecteur.

In verschillende privacy overeenkomsten is bovenstaande vastgelegd en uitgewerkt. De belangrijkste zijn terug te vinden via de website van de OOV www.onderwijsopvangvoorziening.nl.

5.2 A: Aantrekkelijk onderwijs

Kwaliteit van het onderwijs, zoals daar naar gekeken kan worden op een reguliere middelbare school, is niet te vergelijken met de kwaliteit van het onderwijs op de OOV. Op de OOV zijn er geen plenaire lessen over Nederlands, Wiskunde etc.. Dit omdat leerlingen van verschillende scholen, verschillende jaren en verschillende niveaus door elkaar zitten. De trajectbegeleiders heten daarom ook geen docenten maar traject-begeleiders: ze begeleiden de leerlingen individueel bij het maken van hun schoolwerk. Individueel wordt er uitleg en instructie gegeven. Soms is het zo dat de trajectbegeleider de stof onvoldoende beheerst, binnen het team wordt dan gekeken of iemand anders die kan doen. Is dat niet mogelijk, dan wordt met de school van herkomst contact opgenomen of er extra uitleg momenten voor de leerling te creëren zijn.

Kwaliteit van onderwijs zit dus met name in het laten doorlopen van de onderwijs-ontwikkellijn vanuit het OPP van de leerling: wat moet deze leerling doen om zijn overgang te behalen? Wat kan deze leerling die blijft zitten, doen qua schoolwerk om zijn tijd op de OOV zinnig te besteden? Of deze onderwijs-ontwikkellijn vanuit het OPP ook daadwerkelijk wordt gerealiseerd wordt bijgehouden in de jaarlijkse evaluatie vanuit het kwaliteitssysteem van de OOV.

In de intake is dit een belangrijk onderwerp van gesprek: afspraken rondom overgang, aanleveren van toetsen en plannings, welke vakken en toetsen moeten sowieso gedaan worden? De scholen zijn hier primair verantwoordelijk voor.

Aan aantrekkelijk onderwijs wordt op de OOV dus inhoud gegeven door heldere kaders te hebben voor de leerling rondom zijn schoolwerk. Verder is er ook aandacht aan voor de vieringen door het jaar heen en zijn er (buiten Corona-tijd) voor elke vakantieperiode activiteiten die gezamenlijk met de klas gedaan worden: bowlen, Paasontbijt, jumping, zwemmen, klimbos, pannenkoeken eten etc.

Verder staat op de OOV de ontwikkeling van de leerling centraal. Dit gebeurt met name door de TOPs!-lessen maar ook door de onderwerpen die de leerlingen aan bod brengen, serieus op te pakken. In een klas is soms seksualiteit een thema: leerlingen hebben hier vragen over, willen ideeën over wat is normaal met elkaar en ons uitwisselen. Wanneer dat het geval is betekent dat dat in TOPs-lessen maar ook in gesprekken met de klas, hier aandacht aan wordt gegeven.

Hetzelfde gebeurt met onderwerpen als criminaliteit, drugsgebruik, vuurwerk, mishandeling, bedreiging, pesten op social media, sexting, suicide, gender-vragen.

Burgerschap en sociale integratie zijn dus thema's waar onze leerlingen op hun eigen manier dagelijks mee bezig zijn. Door op hun vragen aan te sluiten geven we hier via gesprekken, TOPs!-lessen en coaching invulling aan.

Sociale integratie is bijv. wanneer een meisje die een jongen wil zijn en in de klas vertelt dat hij voortaan anders wil heten; een heel praktisch, tastbaar thema. Op deze manier wordt er inhoud gegeven aan Burgerschap en Sociale Integratie.

5.3 F: Fysieke veiligheid

Elke locatie kent afspraken rondom BHV.

Schoonhoven heeft de afspraak dat zij gezien de grootte van de locatie, hiervoor gebruik maken van de BHV-mensen van het Schoonhovens College.

In Alphen ad Rijn, was een medewerker BHV geschoold en zijn er in het gebouw ook andere BHV-geschoolde mensen aanwezig.

In Gouda was er een BHV-geschoolde medewerker maar die is op een andere school gaan werken. De nieuwe BHV-medewerker moet nog opgeleid worden. De administratief medewerker is BHV opgeleid.

Brandpreventie wordt op elke locatie geregeld via de verhuurders. Via hen vinden ook ontruimingsoefeningen plaats.

Jaarlijks moeten de BHV-geschoolde medewerkers op herhalingscursussen. Dit wordt vanuit iHUB Onderwijs gefaciliteerd. Vanwege de grootte van de teams (klein), weten de medewerkers van elkaar wie deze rol heeft.

Eerste aanspreekpunt voor de Arbo-omstandigheden van medewerkers is de schooldirecteur.

Vanwege de situatie dat elke OOV ruimte huurt in andere panden, dient er vaak afstemming plaats te vinden met die gebouwbeheerders. Dit kan gaan over schoonmaak, lekkages, alarm-meldingen etc. in principe bij de schooldirecteur.

De OOV kent geen zorgcoördinator, ZAT of CvB. Overkoepelend verantwoordelijk voor de inhoud van de trajecten is de GZ-psycholoog gezamenlijk met de schooldirecteur.

De leerlingbespreking geleid door de gedragswetenschapper neemt de rol van ZAT en CvB over.

De rol van Veiligheidscoördinator en (anti)pestcoördinator zijn officieel belegd bij de schooldirecteur. In de praktijk is dit het dagelijks werk van elke medewerker.

5.3 E: Externe samenwerking

5.3.1 Samenwerking: ouders/verzorgers: opvoeders

De OOV werkt systemisch wat betekent dat de opvoeders betrokken worden bij het traject van de leerling. De verandering in gedrag vindt niet alleen op de OOV plaats maar ook in de rest van het systeem zal bewustwording moeten ontstaan voor wat er nodig is om de leerling te ondersteunen. Per locatie vinden er accentverschillen plaats, in grote lijnen wordt de samenwerking met ouders als volgt ingevuld:

- De coaches doen huisbezoeken en geven opvoedondersteuning
- Ouders/verzorgers zijn aanwezig bij alle formele gesprekken (intake, evaluaties herstelgesprekken)
- Ouders ontvangen de weekmails van de trajectbegeleider zodat ze zicht hebben op het verloop van het traject
- Ouders vullen een exitvragenlijst in zodat de OOV haar beleid op veiligheid kan verbeteren.
- Er worden jaarlijks een viertal ouderavonden georganiseerd gericht op informatieverstrekking en delen van ervaringen.

5.3.2 Scholen

De OOV ontvangt leerlingen vanuit de middelbare scholen die vallen onder het samenwerkingsverband Midden-Holland en Rijnstreek. Deze scholen hebben samen bepaald dat zij een OOV willen wat betekent dat de scholen als het ware opdrachtgevers zijn. Een goede

samenwerking is daarom zeer belangrijk. De trajectbegeleider onderhoudt contact met de aangewezen contactpersoon van de school. Dit kan zijn de de zorgcoördinator, mentor, coach, begeleider Passend Onderwijs. De school is verantwoordelijk voor de doorlopende onderwijslijn. Met de scholen wordt regelmatig gesproken over de veiligheid rondom de leerling, dit gaat over de veiligheid van de leerling thuis, op de OOV en op de school.

5.3.3 Samenwerkingsverband, OnderwijsLoket en Onderwijsspecialisten

Het samenwerkingsverband is niet echt een externe partij, de OOV is immers een voorziening van het samenwerkingsverband. Er vindt echter wel intensieve samenwerking mee plaats. Leerlingen worden via het OnderwijsLoket aangemeld voor plaatsing op de OOV. Dit gebeurt na ZAT-overleggen op de middelbare scholen waar de onderwijsspecialisten van het samenwerkingsverband bij betrokken zijn. Deze onderwijsspecialisten zitten in het OnderwijsLoket samen met de gedragswetenschappers van de OOV. Er zijn drie OnderwijsLoketten: één voor de regio Midden-Holland (ondermeer Gouda), één voor Schoonhoven en één voor de regio Rijnstreek (waaronder Alphen ad Rijn).

Elke leerling van de OOV wordt via de onderwijsspecialisten dus vòòr plaatsing op de OOV gevolgd. Tijdens en na plaatsing op de OOV wordt de leerling besproken in het OnderwijsLoket. De OnderwijsLoket-vergaderingen vinden eens in de vier weken plaat.

8.4 Samenwerkingsverband Enver-Cardea-Go! voor jeugd

Ook de jeugdhulporganisaties zijn geen echt externe partijen maar wel intensieve samenwerkingspartners. Enver + Cardea/Go! Voor jeugd geven in de regio de jeugdhulp. Beide kennen eigen accenten hoe ze dat doen. Jaarlijks vindt er met hen evaluatie plaats over het gezamenlijke onderwijs-zorgarrangement dat we als OOV bieden.

Elke gemeente kent zijn eigen organisatie qua Sociaal Team, JeugdTeams, Centrum voor Jeugd en Gezin. Dit betekent dat de coaches afhankelijk van de woonplaats van de leerling contact hebben met de desbetreffende gemeentelijke medewerker om te komen tot een beschikking voor de jeugdhulp op de OOV. Hierover zijn met de gemeentes via het samenwerkingsverband afspraken gemaakt.

8.5 Leerplicht

Leerplicht is bij het traject direct betrokken als er sprake is van verzuim (op de school van herkomst of op de OOV). Als dit niet het geval is zal leerplicht op de achtergrond betrokken zijn. De lijntjes zijn kort. Er wordt regelmatig overlegd over de individuele trajecten en de mogelijkheden die er zijn, bijvoorbeeld m.b.t. onderwijstijd, vervolgscholen en doen van stage/werk. Leerplichtambtenaren zijn waar nodig, aanwezig intake en evaluatiegesprekken. Elke regio kent zijn eigen leerplichtambtenaren. De trajectbegeleiders en gedragswetenschapper werken intensief met hen samen. Waar nodig is er extra contact via de schooldirecteur, het samenwerkingsverband of het OnderwijsLoket.

8.6 Politie en JeugdPreventieTeam

Wanneer er sprake is van strafbare feiten zal de OOV dit moeten aangeven bij de politie. De jongeren weten dat bijv. alles binnen TOPs! blijft behalve als het gaat om strafbare feiten en fysieke veiligheid van henzelf of anderen. Wanneer dit het geval is zal met de jongere samen gekeken worden hoe het op te pakken.

De OOV moet voor de jongeren een veilige, en dus voorspelbare, plek zijn dat betekent dat een geüniformeerde politieagent niet zomaar de school kan binnen lopen en met een leerling in gesprek kan gaan. Hierover zijn met de contactpersonen van de politie afspraken. Net zoals dat de OOV's gemeld staan, bij de centrale van de politie. Dat betekent dat als we bellen dat het meteen als prioriteit gezien wordt. Contactpersonen zijn de wijkagent in Schoonhoven, Coördinatoren Jeugd en Veiligheid van de politie van Gouda en Alphen ad Rijn.

Wanneer nodig vindt er met hen afstemming plaats via de gedragswetenschapper of de schooldirecteur. Dit kan bijv. het geval zijn wanneer een leerling mishandeld wordt, er sprake is van bedreiging op weg naar school van een leerling.

Voorspelbaarheid en transparantie over deze contacten naar de leerlingen en ouders toe vanuit de medewerkers is hierbij vanwege het vertrouwen in elkaar erg belangrijk.

8.7 Veilig Thuis – Raad voor kinderscherming

Wanneer het nodig is, wordt er een Veilig Thuis melding plaats. Soms wordt een casus ook anoniem voorgelegd aan Veilig Thuis zodat zij kunnen meedenken over de situatie en kunnen inschatten of een melding zinvol is.

Regelmatig wordt er door de Raad van Kinderbescherming met de medewerkers contact opgenomen vanwege een lopend onderzoek.

Melding vindt plaats onder toezicht van de gedragswetenschapper.

8.8 Jeugbescherming, GGZ, VeiligheidsKamer, Experttafel, Gemeenten, etc.

Elke leerling brengt een eigen formeel netwerk met zich mee. Dit kan een gezinsvoogd zijn, een JIM, een medewerker van FAST, MDFT, een betrokken psychiater vanuit de crisisopname. Uitgangspunt is dat we met alle betrokkenen van de jongeren afstemmen en waar nodig dat deze betrokkenen aansluiten bij de overleggen. Soms is het zo dat de zorg-coördinatie overgenomen wordt door bijv. een Sociaal-Team medewerker (via een 1gezin1plan), soms ligt dit bij de coach en soms moet er druk gezet worden op het überhaupt realiseren van zorg in het gezin.

In enkele gevallen worden er ook jongeren via de Experttafel aangemeld bij de OOV. De gz-psycholoog is als expert vanuit het samenwerkingsverband hierbij aanwezig en heeft daar het mandaat om jongeren op de OOV te plaatsen om op die manier een onderwijsplek te realiseren.

Wanneer er vanuit de gemeenten een vraag is rondom een jongere die bekend is bij het OnderwijsLoket dan zal een onderwijsspecialist van het samenwerkingsverband bij de Veiligheidskamer/RisicoJongerenOverleg van die gemeente aansluiten. Verantwoordelijkheid voor deze kamers/overleggen ligt bij de gemeenten.